

PREDMET: IZVJEŠTAJ O POSJETI MINISTRA ZDRAVLJA DR VOJISLAVA ŠIMUNA BRISELU, 18-21. JANUAR 2024. GODINE

Ministar zdravlja dr Vojislav Šimun boravio je u službenoj posjeti Briselu radi potpisivanja sporazuma o učešću Crne Gore u programu EU4Health koji je usmjeren na jačanje zdravstvenih sistema. Tokom posjete, ministar je imao bilateralne susrete sa Stelom Kiriakides (Stella Kyriakides) komesarkom EU za javno zdravlje i bezbjednost hrane i Laurentom Mušelom (Laurent Muschell) generanim direktorom za zdravstvenu pripravnost i reagovanje u vanrednim situacijama (DG HERA).

Članovi crnogorske delegacije, koju je predvodio ministar dr Vojislav Šimun su : ambasador dr Petar Marković šef Misije Crne Gore pri EU, Mirjana Vlahović Andrijašević državna sekretarka u Ministarstvu zdravlja, mr Aleksandar Čampar I sekretar u Misiji Crne Gore pri EU i Tatjana Boljevic savjetnica u kabinetu Ministra zdravlja.

Potpisivanje sporazuma za učešće u programu EU4HEALTH

Program "EU4Health", koji je pokrenula Evropska unija usmjeren je na jačanje zdravstvenih sistema širom Evrope. Sa budžetom od 5,3 milijarde eura, za period od 2021-2027. godine, ovaj program predstavlja do sada najveću podršku Evropske unije u oblasti zdravstva.

Ministar Šimun je nakon potpisivanja Sporazuma kazao da će nam učešće u programu EU4Health omogućiti pristup EU fondovima za jačanje zdravstvenog sistema Crne Gore, uključujući i aspekte koji se odnose na digitalnu transformaciju, mentalno zdravlje, Evropski prostor zdravstvenih podataka, globalno zdravlje, nezarazne bolesti, te učešće u EU mreži integrisanih onkoloških centara.

Danas je poslata jasna poruka da je u narednom periodu zdravlje prioritet za EU i jedan od glavnih instrumenata ka stvaranju Evropske zdravstvene unije. Očekujem da će benefiti ovog programa za crnogorski zdravstveni sistem biti višestruki i to kroz jačanje kapaciteta, efikasno korišćenje resursa i poboljšanje nivoa pripremljenosti za vanredne situacije, istakao je ministar Šimun.

Potpisivanjem ovog ugovora, Crna Gora nastavlja da jača saradnju sa Evropskom unijom i pravi još jedan važan korak bliže ka našem članstvu, što je glavni spoljnopolitički prioretet Vlade Crne Gore.

„Nakon Norveške, Islanda, Moldavije i Ukrajine, Crna Gora se pridružila zemljama EU i kroz ovaj program, čime pokazujemo odlučnost i spremnost da sa kvalitetnim projektnim zadacima, dodatno unaprijedimo i poboljšamo nacionalni zdravstveni sistem. Činjenica da je naša zemlja prva pristupila ovom programu od zemalja Zapadnog Balkana čini me posebno ponosnim, jer je naša država još jednom dokazala da je predvodnik evropskih integracija“, naglasio je ministar Šimun.

Komesarka za javno zdravlje i bezbjednost hrane EU Stela Kiriakides izrazila je zadovoljstvo zbog potpisivanja sporazuma i nadu da će se realizacijom ovog programa poboljšati zdravstvena zaštita u okviru Unije, ali i van nje.

Iako imamo blisko partnerstvo sa Crnom Gorom. Vjerujem da će ono biti ojačano i kroz dalji zajednički rad. Pored Crne Gore, ojačaćemo i druge članice EU, kao i Norvešku, Ukrajinu i Moldaviju. Dozvolićemo Crnoj Gori da učestvuje u političkim diskusijama sa državama članicama u postavljanju prioriteta programa "EU4Health" i na taj način sagledati kako da zajednički preduzmemo aktivnosti koje će Vašoj zemlji donijeti dobrobit, poručila je komesarla Kiriakides.

Sastanak s Stelom Kiriakides (Stella Kyriakides) komesarica EU za javno zdravlje i bezbjednost hrane

Na bilateralnom sastanku sa komesaricom Kiriakides, koji je održan nakon potpisivanja Sporazuma, ocijenjeno je da će učešće u ovom programu biti još jedan korak bliže ka članstvu Crne Gore u EU i da nova vizija razvoja zdravstvenog sistema u potpunosti usklađena sa prioritetima i principima EU. Kazala je da ćemo kroz saradnju i solidarnost doprinijeti promjenama od kojih će građani imati samo koristi na nivou EU.

Ministar Šimun upoznao je komesariku sa aktivnostima koje se planiraju sprovesti u narednom periodu i za čiju nam je realizaciju neophodna ekspertska i finansijska podrška EU. U viziji razvoja zdravstvenog sistema Crne Gore predstavljena su četiri stuba na kojima se planira razvoj zdravstveno sistema, a to je digitalizacija, infrastruktura, borba sa kardiovaskularnom bolešćima i edukacija. Takođe, ministar je upoznao komesariku sa aktivnostima koje se planiraju sprovesti u okviru poglavlja 28 i realizaciji završnih mjerila.

Kada je u pitanju nacionalno zakonodavstvo o pušenju na javnim mjestima, kao i prodaji duvanskih proizvoda, ministar je upoznao komesariku da je u toku rad na izradi izmjena i dopuna Zakona o ograničavanju upotrebe duvanskih proizvoda u koji će biti unijeta zabrana svih novih duvanskih proizvoda, elektronskih cigareta na javnim mjestima. Izjednačićće se zabrana reklamiranja i sponzorisanja novih duvanskih proizvoda i elektronskih cigareta sa klasičnim duvanskim proizvodima. Uvešće se zabrana upotrebe grijanih duvanskih proizvoda, kao i za klasične duvanske proizvode. Poošćriće se novćane kazne za nepoštovanje ovog zakona od strane svih subjekata, uz mogućnost privremene zabrane obavljanja djelatnosti od strane inspektora. Pored postojećće zabrane prometa duvana za oralnu upotrebu propisaće se i zabrana duvana za šmrkanje i duvana žvakanje kao i promet nikotinskih proizvoda.

Komesarica je kazala kako su principi o kojima se danas govori mnogo jaći kada se radi zajedno i udruženo i kada smo bolje pripremljeni, na šta nas je, kako je naglasila komesarica, posebno podsjetila pandemija COVID-a.

Ambasador Marković zahvalio se komesarici Kiriakides na potpisivanju sporazuma za učešće u programu EU4Health i zamolio komesariku da razmotre zahtjeve za finansiranje projekata u oblasti zdravstva, naglašavajući da bi na primjer digitalizacija crnogorskog zdravstvenog sistema, u finansijskom smislu bila jednaka digitalizaciji zdravstvenog sistema jednog srednjeg grada u Evropskoj uniji, jer bi imala mnogostrukie primjere vrijednosti, jer bi EK mogla da se pohvali da je iz fondova EU4Health digitalizovala sistem cijele jedne zemlje, pritom kandidata – prevodnice za članstvo.

Na inicijativu ministra Šimuna, komesarka Kiriakidis prihvatila je poziv da dođe u zvaničnu posjetu Crnoj Gori, naglašavajući da je tokom svog mandata posjetila svih 27 članica EU i da se nada da će naša država biti prva sljedeća 28. članica EU.

Sastaku su pored ministra, prisustvovali Mirjana Vlahović Andrijašević državna sekretarka u Ministarstvu zdravlja, Tatjana Boljević savjetnica u kabinetu ministra i Aleksandar Čampar I sekretar u Misiji Crne Gore pri EU.

Sastanak Laurentom Mušelom (Laurent Muschell)

generalni direktor za zdravstvenu pripravnost i reagovanje u vanrednim situacijama (DG HERA)

Ministar zdravlja dr Vojislav Šimun, sa saradnicima, tokom prve zvanične posjete Briselu, sastao se sa Laurentom Mušelom, generalnim direktorom Direktorata za zdravstvenu pripravnost i reagovanje u vanrednim situacijama (DG HERA) Evropske unije, kako bi razgovarali o ekspertskoj i finansijskoj podršci zdravstvenom sistemu Crne Gore.

Tom prilikom ministar Šimun je istakao da je Evropska unija (EU) glavni spoljno politički prioritet Crne Gore i da će u narednom periodu, kroz aktivnosti koje su planirane, težiti standardizaciji zdravstvenog sistema sa sistemom EU. Ministar zdravlja je upoznao Mušela sa aktivnostima koje se sprovede, kao i sa onima koje su u planu i naglasio da je Crna Gora zemlja koja je, srazmjerno broju stanovnika, primila najveći broj izbjeglica iz Ukrajine, oko 40 hiljada i da je za sve one kojima je bila potrebna, besplatno pružena privremena zdravstvena zaštita, što je izazvalo dodatno opterećenje crnogorskog zdravstvenog sistema.

Mušel je čestitao Šimunu potpisivanje sporazuma i pristupanje programu „EU4Health“, pohvalio dosadašnji angažman, ističući da je to veliki uspjeh za Crnu Goru i zdravstveni sistem i korak bliže Evropskoj uniji. Istakao je da će u saradnji sa linijskim direktoratima razgovarati o mogućoj pomoći zdravstvenom sistemu Crne Gore, kada je u pitanju pružanje zdravstvene zaštite za izbjeglice iz Ukrajine.

Na sastanku je bilo riječi i nabavaci, ali i nestašici lijekova, koja su sve prisutnija u EU. Mušel je upoznao Šimuna da je kroz civilni mehanizam zaštite EU, 1,2 milijarde eura odvojeno za hitne nabavke lijekova i da će ta sredstva moći da koristi i Crna Gora kao njegova članica.

Sagovornici su razgovarali i o EU kritičnoj alijansi lijekova, koja je ključni savjetnik kreatora politike EU i koja će biti fokusirana na osiguranje snabdijevanja vitalnim lijekovima unutar unije. Alijansa ima za cilj borbu protiv nestašice lijekova, utvrđivanjem efikasnih strategija i zagovaranjem koordinisanih akcija EU. Poziv za

priključivanje alijansi je otvoren do 16. februara 2024. godine i mogu joj pristupiti predstavnici veleadrogerija iz naše zemlje.

Ministar Šimun je upoznao Mušela sa aktivnostima na izgradnji Javno zdravstvenog operativnog centra za vanredne situacije (PHEOC), u okviru Instituta za javno zdravlje i izrazio očekivanje da će Crna Gora dobiti podršku za edukaciju zaposlenih koji će biti angažovani u ovom centru, kako bismo bili u toku sa standardima i procedurama na nivou EU.

Na sastanku je dogovoreno da se od strane DG HERA uputi poziv Ministarstvu zdravlja kada budu organizovane zajedničke vježbe i istraživanja, a Mušel je poručio da Evropska unija stoji na raspolaganju crnogorskom zdravstvenom sistemu, a dodatnu podršku pružiće kroz treninge i twining projekte.

Pored ministra Šimuna sastanku sa generalnim direktorom Mušelom i njegovim saradnicima prisustvovali su državna sekretarka u Ministarstvu zdravlja Mirjana Vlahović Andrijašević i mr Aleksandar Čampar, prvi sekretar u Misiji Crne Gore pri EU.